

Stappenplan visiesessie

Door een visiesessie op jouw school te organiseren, zorg je ervoor dat alle neuzen dezelfde kant op staan tijdens een veranderproces. In dit stappenplan ontdek je hoe je dit doet.

Stap 1

> Deelnemers vaststellen

Stel vast met wie je de visiesessie gaat doen. Dit kan bijvoorbeeld samen met een projectteam of werkgroep. Een groepsgrootte van 6 tot 8 mensen is ideaal voor deze sessie. Daarnaast is het handig om een afspiegeling van mensen te hebben op wie de verandering invloed heeft.

Het is daarnaast aan te raden om (een lid van) de schoolleiding uit te nodigen. Op die manier toets je gemakkelijk de te maken visie aan de schoolstrategie en het schoolplan. Daarnaast kan het interessant zijn om leerlingen uit te nodigen voor het onderdeel 'Dromen' (stap 3).

Stap 2

> Voorbereiding

Reserveer in de agenda een moment voor de visiesessie van een dagdeel (+/- 4,5 uur). Informeer bij de uitnodiging duidelijk waarom je de werksessie gaat doen en wat je precies gaat doen. Dit helpt de deelnemers om zich voor te bereiden en de tijd vrij te maken.

Verzamel vervolgens de volgende benodigdheden:

- Stiften
- Tijdschriften om in te knippen/scheuren
- Scharen
- Lijm of lijmstiften
- Papier (A3)
- Whiteboard of flip-over
- Geprinte versie van de **empathymap**

En eventueel:

- Interactieve PDF Eenduidig verhaal maken
- Interactieve PDF Projectplanning

Stap 3

> De werksessie

Start de werksessie met het bespreken van de aanleiding en de doelen van de werksessie. Bespreek ook hoe lang je bij elkaar zult zijn en wanneer eventuele pauzes zijn.

Stap 4

> Dromen

Het eerste onderdeel van de werksessie is dromen over jouw ideale onderwijs (zie ook **dit draaiboek** als voorbeeld). Verdeel de groep in tweetallen. Maak per tweetal een collage: scheur plaatjes uit de tijdschriften die passen bij jullie droombeeld en plak deze op het papier. De collages geven weer hoe jullie het onderwijs over tien jaar voor jullie zien. Verwerk daarin je eigen idealen voor het onderwijs. Vragen daarbij kunnen zijn:

- Wat is jouw ideale onderwijs?
- Waarom ben je in het onderwijs gaan werken?
- Wat zijn jouw ambities voor het onderwijs?
- Wat hoopte je in het onderwijs te kunnen bijdragen?
- Wat zou je echt anders willen? Benoem dan niet waar je tegenaan loopt, maar wat je zou willen.

Stap 5

> Bespreken dromen

Deel met elkaar de resultaten van de collages en vat samen wat de droombeelden zijn. Noteer dit in steekwoorden op een groot vel/whiteboard, zodat dit voor iedereen zichtbaar is.

Stap 6

> School over 5 jaar

In dit programmaonderdeel maken jullie de visie die er al is vanuit het schoolplan, of de ideeën die al leven, concreter. Schrijf de verschillende onderdelen van de bestaande visie op flappen en nodig alle deelnemers uit om op post-its te schrijven hoe zij dit concreet voor zich zien.

Hulpvragen om het concreet te maken kunnen zijn:

- Wat doet de leerling?
- Wat doet de leraar?
- Wat doet de schoolleiding?
- Hoe bewegen we in het gebouw?
- Hoe werken we samen?

Cluster vervolgens de post-its. Welke passen bij elkaar? Eventuele dubbele post-its kun je over elkaar plakken of weghalen. Daarna gaan jullie alle clusters met kleurstickers prioriteren.

De deelnemers prioriteren met groene, gele en rode stickers wat van belang is (groen), wat wel moet, maar niet nu (geel) en waar de minste prioriteit ligt (rood). Elke deelnemer krijgt 5 groene, 3 gele, 1 rode sticker. Dit zorgt voor meer betrokkenheid, kan individuele accenten duidelijk maken en soms ook prioriteiten voor de komende periode naar boven halen.

Stap 7

> Eenduidig verhaal maken

Vervolgens ga je met elkaar een eenduidige boodschap creëren. Zie daarvoor het stappenplan **Communiceren over schoolontwikkeling**.

Stap 8

> Wat betekent dit voor...

In dit programmaonderdeel ga je je verplaatsen in de mensen waarop de verandering van invloed is. Door middel van een **empathymap** gaan de deelnemers invullen hoe zij denken dat de veranderingen door de leerlingen en docenten worden ervaren. Op deze manier creëer je ruimte om twijfels en gevoelens van de deelnemers te bespreken en laat je ze nadenken over de vraag hoe de veranderingen ontvangen gaan worden. Ook check je hierbij of het logisch is wat is bedacht en waar in de uitvoering rekening mee moet worden gehouden.

Het werkt bij deze oefening goed om de deelnemers te stimuleren om zo concreet mogelijk te zijn bij het invullen van de empathymap. Het kan ook helpen om een specifieke persoon in gedachten te nemen wanneer je het invult. Hierbij kun je uiteraard ook jezelf als uitgangspunt nemen. Let erop dat elke persoon uiteindelijk nodig is voor de gewenste verandering. Iedereen heeft een rol in hoe die verandering er uiteindelijk uit gaat zien. Zorg ervoor dat je constructief blijft bij het invullen van de empathymap.

Stap 9

> Concreet maken

Stel met elkaar vervolgacties vast en wijs de acties toe aan eigenaren. Kijk ook eens naar de andere stappenplannen van Voortgezet Leren, bijvoorbeeld voor het maken van een projectplanning of een communicatiestrategie.

Tips

- Formuleer haalbare vervolgacties. Je kunt nu eenmaal niet alles tegelijk en het werkt motiverender als na een paar maanden zichtbaar is wat er met de uitkomsten van de visiesessie gebeurd is.
- Benoem iemand die de acties die je hebt vastgesteld opvolgt en spreek ook af wanneer dat gebeurt.
- Neem de tijd om de sessie goed af te sluiten, bijvoorbeeld met een clearing of een check-out zoals ze die bij Stichting Leerkracht gebruiken.
- Neem tijdens de visiesessie voldoende tijd om bij de deelnemers te checken hoe het gaat, of ze vragen of wensen hebben. Het is een lange sessie waarin je iedereen aan boord wilt houden.
- Bereid een korte energizer voor. Als je voelt dat de energie tijdens de sessie wat wegzakt, kun je deze inzetten.